



VOLY RAKOTRA

Faritra maina eto Madagasikara

Fifandimbiasam-boly mifototra amin'ny mucuna an-tanety



Ity torolalana ara-teknika ity dia nalaina avy amin'ny torolalana novokarin'ny GSDM, novatsian'ny AFD/MPAE ara-bola, nohamafisina tamin'ny traikefa sy ireo torolalana avy amin'ny GRET, ny CTAS, ny ANAE, ny FOFIFA, ny CIRAD ; ary nohatsarin'ny TFNAC/FAO avy amin'ny alalan'ny famatsian'ny USAID tamin'ny fijerena manokana ny lafin'ny fiovan'ny toetrandro, ny fajariantsakafo sy ny miralenta. Ity torolalana ity dia mikendry manokana ny faritra maina eto Madagasikara ary notsoahina avy amin'ny traikefa hita sy azo tamin'ny faritra Androy.

Zava-misy amin'ny ankapobeny

- Mizaka ny fiovan'ny toetrandro, Mahery vaika ny tioka Atsimo
- Mihasimba hatrany ny tontolo iainana
- Tsy fanjarintsakafo sy tsy fahampiana ara-tsakafo
- Mihanaka ny ahidratsy sy ny bibikely mpanimba voly



Tanjon'ny toro-lalana ara-teknika :

- Hampihenana ny faharefoana amin'ny fihatraikan'ny fiovan'ny toetrandro
- Hiarovana ny tany amin'ny riaka sy ny tsioka atsimo
- Hanatsarana ny fahalonahan'ny tany
- Hampihenana ny fotoana lany amin'ny fiavàna sy ny fahasimbana ateraky ny bibikely anaty tany

**Ny fomba fambolena mahazatra** (miala sasatra maharitra ny tanimboly, mampitondraka omby eny antanimboly, tsy mitondra zezika ary tsy mamela rakotra na rokan-tany hiforona...) **dia tsy mifanaraka intsony amin'ireo zava-misy ireo ka tsy ahafahana mampitombo maharitra ny vokatra.**



Vahaolana

mandrakotra ny tany, manatsara ny tsiron'ny tany, mifehy ny ahi-dratsy :  
→ **MAMPIASA ny MUCUNA**



# Fambolena ny mucuna

**Tanjona :** Mamokatra rakotra matevina sy haingana, ahazoana manatsara ny voly manaraka ny tany



Voly maharitra taona iray ihany, 4 – 5 volana dia maharakotra ny tany

Mety amin'ny tany mainty, tany fasika (sable blanc littoral) ary tany mena fasihana (sable roux)

Haingana fitombo amin'ny tany tsara

Tsy mahantany rano mihandrona

Tsy betsaka bibikely mpanimba

Maniry amin'ny faritra hafa ihany koa ankoatra ny faritra maina ny mucuna

## Fotoana fambolena

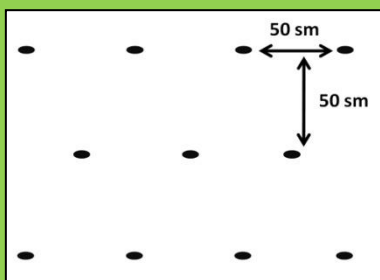
**Amoron-driaka :** volena febroary - martsa

**An-tanety :** volena novambra - desambra



**Azo volena samy irery na ampiarahana amin'ny voly hafa toy ny tsako na ampemba na bajiry**

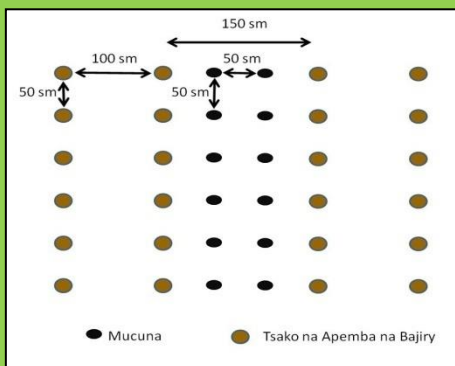
## Mucuna samy irery



600 – 800 g / 1 ara : masomboly 1 isan-davaka, 2 – 3 sm ny halaliny

Betsaka ny masomboly ilaina ka mahabe masonkarena, noho izany tokony hamokatra masomboly ho azy ny tantsaha

## Mucuna miaraka amin'ny tsako na ampemba na bajiry



Mucuna 300 – 400 g / 1 ara : masomboly 1 isan-davaka, 2 – 3 sm ny halaliny

Tsako 250 – 300 g / 1 ara : masomboly 2 isan-davaka, 2 – 3 sm ny halaliny

Ampemba (30 – 50 g / 1 ara) na bajiry (60 – 80 g / 1 ara) : masomboly iray tsongo isan-davaka ka fotony roa no havela, 1 - 2 sm ny halaliny

# DIARIM-PAMBOLENA

Taona voalohany											Taona faha 2		
Nov.	Des.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	May	Jona	Jol.	Aog.	Sep.	Okt.	Nov.	Des.
Amoron-driaka													
			Mamboly mucuna								Voly anaty rakotra mucuna		
An-tanety													
Mamboly mucuna											Voly anaty rakotra mucuna		
Mamboly graminea		Mamboly mucuna								Voly anaty rakotra mucuna sy graminea			

*Graminea* = tsako na ampemba na bajiry

## Famonoana ny mucuna sy fanomanana ny rakotra ho an'ny voly manaraka

### Tanjona : Fahazoana rako-maty eo an-tanimboly

#### Ny atao

Tsy mila vonoina fa maty ho azy ny mucuna

Tombohana amin'ny angady ny fototry ny graminea 10 – 20 andro alohan'ny fambolena amin'ny taona manaraka

Volena ao anaty rakotra mucuna avy eo ny voly manaraka : katsaka, apemba, bajiry..., miaraka amin'ny voly fanao rakotra (lojy, antaka, konoke...)

#### Fetra sy fitandremana

Asiana aro afo amin'ny main-tany

Ny fandavoana alohan'ny faha 20 andro ny fambolena, dia mety ho lasan'ny tsioka atsimo na lanin'ny aboaly ny graminea

Raha tsy ampy ny rakotra mucuna (may, halatra,...) dia mirongatra ny ahidrasy izay tsy maintsy fehezina : kapaina na mampiasa fanafody famonoana ahitra



# Ny tombontsoa mety ho azo amin'ny fomba fambolena mifototra amin'ny Mucuna

Manatsara ny firafitry ny tany

Miady amin'ny ahidratsy

Mamome sakafo ho an'ny olombelona

Miady amin'ny fikaohan'ny riaka sy ny tsioka atsimo ny nofontany

Mitahiry karbona anaty tany

Mampitombo ireo zavamanan'aina anatin'ny tany



Manatsara ny fanoheran'ny voly ny aretina sy ny bibikely (fanadiovana sy fanatsarana ny fahalonahan'ny tany)

Mitondra azota, mampitombo ny tahan'ny roka  
Mampitsingerina ireo kasinga ao anaty tany

Mitahiry hamandoana na dia maina maharitra aza ny andro

- Mucuna (takilo-bazaha) : voly tsy sarotiny, mety amin'ny toetany rehetra na manta aza.
- Fanatsarana maharitra ny fahalonahan'ny tany: fihenana'ny fotoanan'ny tapoka.
- Famokarana karazam-boly amin'ny alalan'ny fivadiam-boly sy fifandimbiasam-boly (miantoka ny fanatsarana ny fidiram-bola).
- Fampihenana ny hamafin'ny asa famokarana ho an'ny lehilahy sy ny vehivavy tantsaha (fiasana ny tany, fiavàna, fampiasana fanafody...)
- Fihenana'ny fotoana lany amin'ny asa fikarakarana indrindra ho an'ny vehivavy ahafahany misahana asam-pamokarana hafa sy mikarakara tokenrano .
- Fiadiana amin'ny fahasimban'ny tontolo iainana sy ny fiovan'ny toetrandro.



→ **Mamaly manokana ny hetahetan'ny vehivavy mpamokatra** (tsy mifidy tany, mampihena ny filàna mpikarama an-tsaha, ara-jezika, ara-panafody)

→ Fampitomboana maharitra ny vokatra sy **fanampiana amin'ny fanjariantsakafo**.



Maro ireo fikarohana mifototra amin'ny fampiasana ny mucuna ho sakafon'ny biby fiompy (akoaho amam-borona, kisoa, omby) ho fanalehibiazana, na ho fanatavizana na ho famokarana atody.

→ Mila fikarakarana manokana anefa izany satria misy singa mety (L-dopa) tsy hahasalama ny biby sy ny olona mihinana ny biby. Izany fikarakarana izany dia afaka jerena ao amin'ny toro-lalana ara-teknika azo avy amin'ny vokam-pikarohana nataon'ny FOFIFA/GRET/CTAS.

Mpiara-miombona antoka :



Mpamatsy vola :

